

Samen vieren (en rollen in de eucharistie)

Samen vieren; we doen het steeds vaker. Samen vieren heeft twee betekenissen. Als eerste is samen vieren dat er in de viering meerdere mensen zichtbaar zijn. Als tweede is samen vieren dat we als verschillende geloofsgemeenschappen elkaar opzoeken en in één van de kerken samen vieren. Over beide betekenissen wil ik het met u hebben.

Samen vieren: rollen in de eucharistie

Als pastoresteam hebben we af en toe de gelegenheid om als team samen voor te gaan. Mooi voorbeeld is de gezamenlijke viering in de Nes in september. Soms is het een 'mis met twee heren' en ben ik er samen met een van de priestercollega's. Het is dan niet meteen voor iedereen duidelijk dat er vaste rollen zijn in de viering. Het kerkbestuur vroeg mij daarom om dit eens op papier te zetten. Misschien goed om te benadrukken dat we altijd samen vieren: we zingen samen en er zijn vaste delen in de mis die we samen bidden. Het Onze Vader is een goed voorbeeld, maar ook de vele korte acclamaties bij de diverse gebeden. Ik wil echter vooral de rollen van de mensen op het altaar bespreken. Allereerst is er de lector of lectrice. De eerste en tweede lezing worden altijd gelezen door hen. Al zijn er ook 10 priesters, de taakverdeling is duidelijk: de eerste en tweede lezing komen toe aan de lector of lectrice. De derde lezing is het evangelie. Die wordt, als er een diaken is, altijd door de diaken gelezen. Is er geen diaken, dan leest de priester het evangelie. Ook dat is een vaste rolverdeling. De overweging kan zowel door een diaken of door een priester gedaan worden. Dat kunnen zij dus samen afspreken. Dan het eucharistisch gebed. Als er twee of meer priesters zijn, is er altijd één priester die de voorganger is. De andere priesters concelebreren. Een oplettende kerkganger ziet dat tijdens de consecratie alle priesters op het altaar de consecratiewoorden uitspreken. Vaak zal een tweede priester het afsluitende gedeelte van het eucharistisch gebed uitspreken. Ook dit is een vastgelegd rollenpatroon. Of om het eenvoudiger te zeggen: zo hoort het in onze kerk. Het kan dus best zijn dat ik als diaken in de viering, met uitzondering van een paar kleine andere taakjes, alleen het evangelie zal voorlezen. Of dat één van de priesters alleen zichtbaar meedoet met de consecratie. Dat is niet een onhandige verdeling van taken, maar een vastgesteld rollenpatroon. Voor ons als pastores is dat prima: net als de parochianen die in de kerk zitten, voelen we ons ten diepste verbonden met de hele viering; ook als we weinig zichtbaar doen.

Samen vieren als gemeenschappen

Tweede punt is het als geloofsgemeenschappen samen vieren in één van onze kerken. Ook dat gebeurt steeds vaker: bij de familiezondagen, de diaconale viering, het paastriduum, bij het Heilig Vormsel of de Eerste Heilige Communie, op 1 januari, in de vakantietijd enzovoort. Er zijn veel positieve redenen om samen te vieren. Verbondenheid met elkaar versterken, ervaren dat je niet alleen bent in de kerkgemeenschap (als jongere kerkganger of als jong gezin), elkaar inspireren met een volle kerk, koren die samen zingen, het pastoresteam dat samen zichtbaar is, samen de kinderen of jongeren die het sacrament ontvangen opnemen in onze gemeenschappen, samen Pasen beleven als één doorlopende viering van het laatste avondmaal, via het kruis tot aan de opstanding. Er zijn ook redenen om samen te vieren die voortkomen uit de krimp, dat weten we allemaal. Voorgangers kunnen maar op één plek tegelijk zijn. Gezinnen en jongeren vinden lokaal geen leeftijdsgenoten. Het aantal kerkgangers is in onze kerken op sommige dagen helaas zeer beperkt. Sommige kerkgangers vinden het samen vieren best lastig. Je 'moet' naar een andere kerk, waar het er net even anders uitziet, anders ruikt, er net even anders gezongen wordt en waar je niet de vertrouwde gezichten ziet. Gelukkig zijn dat 'problemen' die snel oplossen. Als je een paar keer 'bij de burens' bent gaan kerken, raak je ook daar al snel vertrouwd. Het zal in de toekomst vaker voorkomen dat er in 'jouw kerkgebouw' geen viering is. Nee, de kerk is

niet dicht; er is alleen geen viering. Idealiter zijn onze kerkgebouwen nooit dicht, maar dat is niet erg praktisch (vernielingen, diefstal etc.). Als de parochieteams het willen, kan het kerkgebouw open zijn, als de viering in de buurtkerk is. Zodat iemand die echt niet naar de viering kan komen, toch even in de kerk bij God kan zijn, even stil kan zijn of een kaarsje opsteken. De uitdaging is wel of er een vrijwilliger is om dat te begeleiden.

Samen verantwoordelijk

In vergelijking met parochies om ons heen zijn wij nog rijkelijk gezegend met vieringen in elke kerk en voorlopig nog geen vastgestelde kerksluitingen. Ieder van ons beseft wel dat wij hier ook niet aan zullen ontkomen. Het kerkbestuur werkt voor onze parochies aan een plan voor de toekomst: minder vieringen per kerk en kerksluitingen zijn niet uit te sluiten. Ook in onze gemeenschappen gaan we de bodem raken qua kerkbezoek, vrijwilligers en financiën.

Het tempo waarin dit proces gaat, kunnen we wel zelf beïnvloeden. Dat kan ik kort samenvatten met de woorden: U wordt gemist! Elke viering waarin u er niet bent, is er een plekje leeg in de kerk, zingt en bidt er één mens minder mee, is er een leeg plekje in de collectezak en blijft er na de viering koffie over. De beste remedie tegen minder vieringen, kerksluitingen en minder activiteiten is meedoen. Als parochiaan op zondag en als vrijwilliger voor de geloofsgemeenschap.

Dus kom en doe mee. Kom naar de vieringen in de eigen kerk en kom vooral ook als de viering bij de burens is. Neem uw medeparochianen mee naar de viering in de andere kerk. Kom samen! De koren, de organisten en pianisten, de dirigenten, de koster, de samenstellers van de liturgieboekjes, de schoonmaakploeg, de koffieploeg, de vrijwilligers van het secretariaat en het parochieblad en alle vrijwilligers die ik nu nog niet hebt genoemd en de pastores zullen u dankbaar zijn! Kom ook naar de activiteiten die er georganiseerd worden. En neem gerust iemand mee die nog niet bij ons hoort.

Samen vieren is in de eerste plaats ook met u!

Diaken Jeroen Hoekstra

Reageren? Mail naar
diakenjeroen@kpnmail.nl